

Natuurervaring voor kinderen op boerderij

Maatschappelijke zorg over vervreemding van de natuur

Kinderen vervreemden van de natuur. Niet alleen maatschappelijke organisaties maken zich zorgen over dit fenomeen, ook de overheid vindt het tijd om actie te ondernemen om kinderen weer meer bij de natuur te betrekken. Voor de agrarische sector liggen er kansen om in te spelen op deze trend.

Het laatste kind in het bos' heet de Nederlandse vertaling van het boek van de Amerikaanse schrijver Richard Louv dat vorige maand is verschenen. Louv stelt daarin, aan de hand van Amerikaans onderzoek, dat de betrokkenheid van kinderen bij de natuur de afgelopen dertig jaar dramatisch is afgenomen. Veel kinderen komen nooit meer buiten. Oorzaken daarvan zijn onder meer de angst voor gevaar (voor criminaliteit of verkeer), de vele regelgeving die het moeilijk maakt om actief te zijn in de natuur en de overvolle agenda van ouders en kinderen.

Met het boek van Louv is ook de term 'natuurttekortsyndroom' geïntroduceerd. Symptomen als overgewicht, concentratiestoornissen en depressiviteit zijn in toenemende mate bij hedendaagse jeugd waarneembaar. Natuur blijft onmisbaar voor de fysieke en mentale gezondheid, stelt de schrijver. Natuurervaringen zorgen ervoor dat kinderen zich beter kunnen concentreren, creatiever zijn en beter leren waarnemen, beoordelen en besluiten. Volgens Louv is er al meer dan voldoende bewijsmateriaal uit onderzoek om zoveel mogelijk kinderen de mogelijkheid van natuurervaringen te bezorgen. Die mogelijkheid wil ook een toenemend aantal organisaties op het gebied van natuur en landschap. Acht organisaties stelden zich vorig jaar ten doel dat 'alle kinderen in Nederland op redelijke korte termijn de mogelijkheid krijgen voor hun twaalfde tenminste één topervaring in de natuur te hebben'. Op de website www.nationalearuitdaging.nl wordt dit streven door steeds meer organisaties ondersteund. Ook landbouwminister Gerda Verburg zegde begin deze maand haar steun toe aan dit initiatief.

Onder de ondersteuners van deze uitdaging zit ook een aantal agrarische initiatieven. Want niet alleen de natuur- en landschapsorganisaties kunnen meer doen om de jeugd weer aan de natuur te verbinden, ook voor de agrarische sector ligt hier een grote uitdaging. Overal in het land komen projecten van de grond waarin schoolklassen worden ontvangen op de boerderij. Soms op individuele basis, soms opgezet door een agrarische natuurvereniging of ander samenwerkingsverband. Daarnaast groeit de belangstelling voor kinderopvang en de mogelijkheid om kinderfeestjes te houden op de

boerderij sterk.

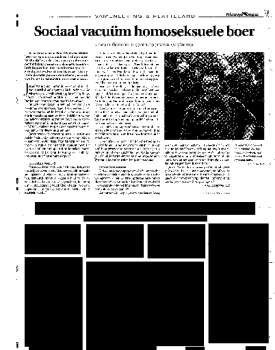
ENTHOUSIAST

Boeren en boerinnen die ervaring hebben met boerderijeducatie en andere kinderactiviteiten op de boerderij kunnen enthousiast vertellen over hun ervaringen en halen zichtbaar voldoening uit hun werk. „Boeren zien zelf ook dat het heel leuk is om te laten zien waar ze mee bezig zijn. Niet alleen als het gaat om de voedselproductie, maar ook om de rol van boeren bij landschapsbeheer”, vertelt projectleider agrotourisme Wies Buysrogge van Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Waterland.

Deze vereniging werkt samen met onder meer de gemeente Amsterdam een plan uit om alle leerlingen uit groep 7 van de basisschool minimaal een keer per jaar een boerderij te laten bezoeken. Op jaarbasis gaat het om zeventuizend leerlingen. Voor zo'n project zijn niet alleen veel agrarische bedrijven nodig, maar ook een strakke organisatie en coördinatie, stelt Buysrogge.

De behoefte aan een landelijk steunpunt voor dergelijke initiatieven wordt met de toenemende vraag om kinderen in contact te laten komen met het boerenleven, alleen maar groter. Momenteel wordt door ITO Nederland, Vrienden van het Platteland, Coöperatie Stadteland en Stichting Educatief Platteland gewerkt aan de oprichting van het Landelijk Steunpunt Boerderijeducatie.

IDA HYLKEMA

Kinderen beleven vaak veel plezier aan een bezoek aan de boerderij.

Foto: Marcel Bekken